

Wer glaubt, ist nie allein!

"Den, der tror, er aldrig alene!" – dette konstaterende motto blev gentaget mange gange i løbet af pave Benedikt XVI's pastorale besøg i Bayern, herunder i pavens prædiken ved friluftsmessen i Islinger uden for Regensburg

Evangelielæsning (Joh 19,25-27)

Men ved Jesu kors stod hans mor, hans mors søster, Maria, Klopas' hustru, og Maria Magdalene. Da Jesus så sin mor og ved siden af hende den discipel, han elskede, sagde han til sin mor: "Kvinde, dér er din søn." Derpå sagde han til disciplen: "Dér er din mor." Fra den time tog disciplen hende hjem til sig.

Af pave Benedikt XVI ¹

Den, der tror, er aldrig alene – det er disse dages motto. Vi kan se det her. Troen fører os sammen og giver os anledning til fest. Den skænker os glæden ved Gud, ved skaberværket, ved samværet. Jeg ved, at der er gået mange anstrengelser og meget arbejde forud for denne fest. Gennem aviser-nes reportager har jeg kunnet følge lidt med i, hvor mange mennesker der har sat deres tid og kræfter ind, for at denne plads kunne blive så smuk og værdig: at korset på højen her står som Guds fredstegn i denne verden, at der er sørget for til- og frakørsler, sikkerhed og orden, at der står indkvarteringsmuligheder klar osv. Jeg havde slet ikke forestillet mig og véd også nu kun i store træk, hvor mange småting der skal falde på plads, for at vi alle nu kan være sammen her. For alt dette kan jeg kun sige en helt enkel og hjertelig tak. Måtte Gud lønne jer alle for dette, og måtte den glæde, som vi takket være jeres forarbejde kan opleve her, falde hundrede fold tilbage på enhver af jer.

Det har rørt mit hjerte at høre, hvor mange mennesker – især fra de tekniske skoler i Weiden og Amberg – firmaer og enkeltpersoner, mænd og kvinder der har samarbejdet for at forskønne mit hus

¹ Oversat af Kätthe Lund

og min have.² Også dér kan jeg kun – lidt forlegent – sige hjertelig tak for al den ulejlighed. I har ikke gjort alt dette for et enkelt menneske, for min ringe person; I har gjort det ved i troens solidaritet at lade jer lede af kærlighed til Herren og til Kirken: Alt dette er et tegn på sand menneskelighed, som vokser frem ved at være berørt af Jesus Kristus.

Vi er kommet sammen til fest for troen. Men så dukker nu alligevel det spørgsmål op: Hvad er det da egentlig, vi tror? Hvad er dét *at tro*? Kan det egentlig endnu finde sted i den moderne verden? Når man betragter de store teologiske samleværker,³ der blev skrevet i middelalderen, eller når man tænker på de mængder af bøger, der dagligt skrives for og imod troen, kunne man godt miste modet og tænke, at alt dette er for kompliceret. Det ender med, at man ikke mere ser skoven for bare træer. Det er sandt nok: Troens vision omfatter himmel og jord, fortid, nutid, fremtid og evighed og kan for så vidt slet ikke udtømmes. Og dog er den i sin kerne helt enkel. Om dette siger Herren Jesus jo til Faderen: "Du har åbenbaret det for de umyndige" – dem, der ser med hjertet.⁴

Kirken har på sin side givet os en lille *summa*, i hvilken alt det væsentlige er sagt, nemlig den såkaldte apostoliske trosbekendelse. Den er sædvanligvis opdelt i 12 artikler efter apostlenes antal, og den drejer sig om Gud, Skaberen og altings oprindelse, om Kristus og hans frelserværk frem til opstandelsen fra de døde og det evige liv. I sin grundstruktur består trosbekendelsen imidlertid blot af tre hoveddele, og den er – betragtet ud fra sin historie – ikke andet end en udvidelse af den dåbsformel, som den opstandne Herre overleverede til disciplene til evig tid, da han sagde til dem: "Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn".⁵

Når vi ser det, viser der sig to ting:

1. Troen er enkel. Vi tror på Gud – Gud, der er ophav til og målet for menneskelivet. På den Gud, der beskæftiger sig med os mennesker, er vores oprindelse og vores fremtid. Således er tro altid tillige håb og vished, at vi har en fremtid, og at vi ikke dumper ned i intetheden. Og troen er kærlighed, fordi Guds kærlighed smitter.

2. Som det andet kan vi slå fast, at Trosbekendelsen ikke er en opregning af sætninger, ikke en teori. Den er jo forankret i dåbsbegivenheden – i et møde mellem Gud og menneske. Gud bøjer sig over os mennesker i dåbens hemmelighed; han går os i møde og fører os således også til hinanden. Dåb betyder nemlig, at Jesus Kristus så at sige adopterer os som sine søskende og dermed som børn af Guds familie. På den måde gør han os alle til én stor familie i det verdensomspændende fællesskab i Kirken. *Ja, den, der tror, er ikke alene*. Gud går os i møde. Lad også os gå for at møde Gud og således møde hinanden. Lad os aldrig lade et eneste af Guds børn alene, så vidt det står til os.

Vi tror på Gud. Det er vores fundamentale beslutning. Kan man det endnu i dag? Er det fornuftigt? Siden oplysningstiden arbejder i det mindste en del af videnskaben emsigt på at finde en forklaring på verden, hvor Gud er overflødig. Og dermed er det også meningen, at han skal blive overflødig for os. Men lige så tit man også kunne synes, at nu er man tæt på at lykkes med det – så viser det sig stadig: regnestykket går ikke op. Sagen med mennesket går ikke op uden Gud, og alt det med verden og hele det store univers går ikke op uden ham. I sidste ende kommer det an på disse alternativer: Hvad kommer først, den skabende fornuft, Ånden, der virker alting og folder det ud, eller det ikke-fornuftige, som uden fornuftig grund dog mærkværdigvis frembringer et matematisk ordnet kosmos så vel som mennesket og dets fornuft? Men dette ville i så fald blot være et tilfælde i evolutionen og til syvende og sidst altså også noget ikke-fornuftigt.

² Pave Benedikt ejer sammen med sin bror Georg Ratzinger et parcelhus i Pentling, en forstad til Regensburg

³ Paven bruger her ordet "summa'er", jf. eksempelvis Thomas af Akvin's *Summa Theologica*, der indeholder en systematisk gennemgang af kristentroen, Red.

⁴ Sml. Matt 11,25

⁵ Matt 28,19

Vi kristne siger: Jeg tror på Gud, himlens og jordens skaber – på Skaberånden. Vi tror, at det evige Ord og dermed fornuften står i begyndelsen og ikke u-fornuften. Med denne tro behøver vi ikke gemme os, vi behøver ikke at frygte, at vi ender i en blindgyde. Lad os glæde os over, at vi har lov at kende Gud, og lad os forsøge også at vise andre det fornuftige i at tro, som apostlen Peter pålægger os i sit første brev.⁶

Vi tror på Gud. Det fremgår af hovedafsnittene i trosbekendelsen, og det betones især i første del. Men nu følger straks det andet spørgsmål: På hvilken Gud? Nuvel, på netop den Gud, der er Skaberånd, skabende fornuft, hvoraf alting er udgået, og hvorfra vi er kommet. Anden del af trosbekendelsen siger noget mere. Denne skabende fornuft er godhed. Den er kærlighed. Den har et ansigt. Gud lader os ikke rave i mørket. Han har vist sig som menneske. Han er så stor, at han kan tåle at gøre sig ganske lille. ”Den, der ser mig, ser Faderen”, siger Jesus.⁷ Gud har antaget et menneskeligt ansigt. Han elsker os helt derud, hvor han lader sig nagle til et kors for at bære menneskenes lidelser op til Guds hjerte. I dag kan vi tydeligt se religionens og fornuftens patologier og livsfarlige sygdomme: gudsbilledets ødelæggelse gennem had og fanatisme. Da er det vigtigt klart at sige, hvilken Gud vi tror på, og at holde fast ved Guds menneskelige ansigt. Det er kun dette, der kan befri os fra den angst for Gud, der i sidste ende har affødt den moderne ateisme. Kun denne Gud kan befri os fra verdensangst og fra frygten for tomheden i vor egen eksistens. Først ved at se hen til Jesus Kristus bliver glæden ved Gud fuldkommen. Lad os ved denne festlige fejring af Eukaristien vende vort blik mod Herren, og lad os bede ham om den store glæde, som han har forjættet sine disciple.⁸

Det andet hovedafsnit af trosbekendelsen slutter med at se frem mod dommens dag og det tredje afsnit med at se frem mod de dødes opstandelse. Dom – bliver vi så alligevel ikke bange igen? Men mon vi dog ikke alle sammen ønsker, at der engang skal ydes retfærdighed over for alle dem, der er uretmæssigt dømt, alle dem, der har lidt et langt liv igennem og måtte gå i døden fra en lidelsesfuld tilværelse? Ønsker vi mon ikke, at al den overflod af uret og lidelse, som vi ser i historien, skal ophæves? At alle til sidst skal kunne finde glæden, at det hele viser sig at give mening? At etablere retten, at sammenføje alle de tilsyneladende meningsløse fragmenter i historien til et hele, hvor sandhed og kærlighed råder: dét er meningen med dommens dag. Troen er ikke ude på at gøre os bange, derimod nok på at kalde på vor ansvarlighed. Vi må ikke spilde vort liv, ikke misbruge det, ikke holde det for os selv. Uret må ikke lade os ligegyldige, vi må ikke blive urettens medløbere eller endog medskyldige. Vi må anerkende vor sendelse i historien og forsøge at opfylde den. Ikke angst, men ansvarlighed – at være ansvarlig og at bekymre sig om vor frelse, hele verdens frelse – det er den, der er nødvendig. Men når ansvarlighed og bekymring synes at blive til angst, så lad os erindre apostlen Johannes’ ord: ”Mine børn, dette skriver jeg til jer, for at I ikke skal synde. Men hvis nogen synder, har vi en talsmand hos Faderen, Jesus Kristus, den retfærdige ... hvad end vort hjerte fordømmer os for ... Gud er større end vort hjerte og kender alt”.⁹

Vi fejrer i dag festen for Jomfru Marias hellige navn. Til alle de kvinder, der bærer dette navn vil jeg gerne på denne deres festdag udtale mine hjerteligste ønsker om Guds velsignelse – min mor og min søster hører med her. Maria, Herrens moder, har af det troende folk fået titlen *Advocata*, for hun er vor fortaler hos Gud. Det er sådan, vi kender hende siden brylluppet i Kana: som den gode, moderligt omsorgsfulde og kærlige kvinde, der opfatter andres nød og fremfører den for Herren for at hjælpe. I dag hørte vi i Evangeliet, hvordan Herren giver hende som mor til sin yndlingsdiscipel og gennem ham til os alle. Til alle tider har de kristne taknemmeligt taget imod denne gave fra Jesus og til stadighed hos moderen fundet den tryghed og fortrøstning, der giver os glæde i Gud. Lad

⁶ 1 Pet 3,15: I skal hellige Herren Kristus i jeres hjerte og altid være rede til forsvar over for enhver, der kræver jer til regnskab for det håb, I har.

⁷ Joh 14,9

⁸ Joh 16,24: Indtil nu har I ikke bedt om noget i mit navn. Bed, og I skal få, så jeres glæde kan være fuldkommen.

⁹ 1 Joh 2,1. 3,20

også os tage Maria som vore livs ledestjerne, som fører os ind i Guds store familie. Ja, den, der tror, er aldrig alene.

Amen.

Klik her for at udskrive artiklen (printerens skal være tændt)

Klik her for at sende artiklen til en ven eller bekendt (Outlook skal være startet)

Klik her for at komme til forsiden af catholica.dk